

Rutine for tilsyn av privat hjemmeundervisning

Oppdatert februar 2025

Innholdsfortegnelse

Rutinebeskrivelse	3
1. Registrering av elever og flytting av familier til/fra kommunen.....	3
2. Oppstart av hjemmeundervisning.....	4
3. Tilsyn.....	4
4. Dersom hjemmeundervisning ikke er tilfredsstillende	5
5. Barn som har fylt 15	6
6. Overgang til videregående opplæring	6
Vedlegg 1: Mal for invitasjon til første samtale	7
Vedlegg 2: Mal for oppstartssamtale	8
Vedlegg 3: Retningsgivende temaer og spørsmål for samtaler med foresatte	9
Vedlegg 4: Retningsgivende temaer og spørsmål for samtaler med elev.....	10
Vedlegg 5 Mal for Rapport.....	11

Rutinebeskrivelse

Den private grunnskoleopplæringa i heimen skal oppfylle krava til formålet med opplæringa i [§ 1-3](#), krava i [§ 1-4](#) andre ledd om at opplæringa skal vere i samsvar med læreplanar for fag og [§ 1-6](#) første ledd om fag- og timefordelinga, forbodet mot forkynning i [§ 14-5](#) og krava i [§ 14-7](#) til korleis opplæringa om emna kristendom, religion, livssyn og etikk skal leggjast opp.

Kommunen skal føre tilsyn med at den private grunnskoleopplæringa i heimen oppfyller krava i andre ledd. Når kommunen får melding om at eit barn skal få slik opplæring, skal kommunen opne tilsyn innan tre månader etter at opplæringa tar til. Kommunen kan krevje at barn som får privat grunnskoleopplæring i heimen, tar prøver som kan vise om opplæringa oppfyller krava i andre ledd.

Dersom opplæringa ikkje oppfyller krava i andre ledd, skal barnet gå på skolen.

Tilsyn av hjemmeundervisning gjennomføres av rådgiver i oppvekstadministrasjonen sammen med en ansatt fra en av grunnskolene i kommunen. Følgende rundskriv omhandler privat hjemmeundervisning og det kommunale tilsynet: privat hjemmeundervisning Udir-5-2013. Alle elever som får privat hjemmeundervisning får opprettet egne saker rundt forholdet i kommunens fagsystem for skole.

1. Registrering av elever og flytting av familier til/fra kommunen

1.1. For å registrere alle elever i opplæringspliktig alder, importerer kommunen informasjon fra folkeregisteret hver første arbeidsmandag i måneden. Informasjonen «vaskes» med tanke på hemmelig adresse og lignende. Elever som ikke har norsk fødselsnummer fanges opp gjennom barnehagesøknader, flyttemeldinger eller at familiene selv tar kontakt, i påvente av at det kommer en nasjonal registrering av disse elevene.

1.2. Ved flytting til kommunen ber skoleeier om samtykke til innhenting av nødvendig dokumentasjon fra tidligere tilsynsmyndighet.

1.3. Dersom en elev flytter fra kommunen, meldes flytting til ny kommune. Ved henvendelse fra ny tilsynsmyndighet og samtykke fra foresatte oversendes tilsynsrapporter.

2. Oppstart av hjemmeundervisning

2.1. Foresatte melder skriftlig/muntlig fra til Råde kommunen om at barnet skal ha privat hjemmeundervisning ved oppstart 1. trinn eller flytting til kommunen. Det samme gjelder dersom foresatte velger å ta eleven ut av skolen og starte med privat hjemmeundervisning. Meldingen sendes til Råde kommune ved oppvekstadministrasjon. Rektor ved eventuell nærskole får kopi av meldingen, og skriver eventuelt eleven ut av nærskolen.

2.2. Dersom skolen mottar melding om privat hjemmeundervisning, tar skolen kontakt med oppvekstadministrasjonen med navn på elev, og følger rutinen i punkt 2.1.

2.3. Ansvarlig rådgiver i oppvekst sender ut et svarbrev og inviterer foresatte til en samtale, med informasjon om tilsynet og kravene til privat hjemmeundervisning (se mal - vedlegg 1). Dette for å informere om kommunens forpliktelser i forhold til tilsyn, og for å sikre at foresatte har gjort et godt vurdert valg. Det informeres også om at foresatte kan omgjøre sitt valg.

3. Tilsyn

3.1 Det er overordnet at det opprettes et godt samarbeid med foresatte allerede ved starten av tilsynet. Møtene skjer på offentlig sted, eventuelt som hjemmebesøk dersom familien selv ønsker det. Første møte skal i tillegg til klargjøring av det faglige innholdet og tilsynet, inneholde samtaler med foresatte og elever slik at man blir bedre kjent. I løpet av dette møtet utarbeides det en plan for det videre samarbeidet (se mal - vedlegg 2).

3.2. Tilsyn skal foregå minst to ganger per skoleår. I tillegg skal eleven gjennomføre nasjonale kartlegginger og prøver. Selv om eleven har en plikt til å møte frem til særskilte prøver, betyr ikke det at det skal gis vurdering etter forskrift til opplæringsloven kapittel 3.

3.3 For elever som har utenlandsopphold i inntil tre måneder kan tilsyn foregå via nettbaserte tjenester. Ved utenlandsopphold som varer mer enn tre måneder, opphører plikten til opplæring etter norsk lov.

3.4. Ansvarlig for tilsyn gjennomfører tilsyn iht. planen. Tilsynet skal reflektere innhold i opplæringen og læringsresultater hos elevene, (se retningsgivende spørsmål - vedlegg 3 og 4). I tilsynet skal det tas hensyn til foreldrenes rett til å tilpasse opplæringen ut fra formålet med hjemmeundervisningen, i de tilfellene livssyn eller pedagogiske forhold ligger til grunn for ønsket om privat hjemmeundervisning.

3.5. Etter hvert tilsynsmøte, skal tilsynsfører utarbeide en rapport der man konkluderer med om opplæringen er tilstrekkelig eller ikke (se mal - vedlegg 5). Foresatte mottar kopi av rapporten. Tilsynsføreren skal ha kjennskap til læreplanens mål og hva som er forventet utvikling for aldersgruppen. Tilsynsføreren skal kunne vurdere barnets arbeid sett opp mot aldersadekvate barns arbeid. Det må legges til grunn at det er store individuelle forskjeller når det gjelder hva ulike barn lærer til hvilken tid, og det er viktig å se om barnet følger sin egen læringskurve. Ved tvil om undervisningen er tilstrekkelig, skal tilsynets hyppighet vurderes økt, og eventuelt kalle barnet inn til særskilte prøver.

4. Dersom hjemmeundervisning ikke er tilfredsstillende

4.1 Vurderer tilsynsfører at opplæringen i hjemmet ikke tilsvarende den grunnskoleopplæringen som blir gitt i offentlige skoler i Råde kommune, skal kommunen fatte et enkeltvedtak som krever at barnet starter på skolen. Ansvarlig for tilsyn i oppvekstadministrasjonen utarbeider enkeltvedtaket etter følgende prinsipper: • Foresatte skal gis anledning til å uttale seg før vedtak fattes.

- Barn over 15 år skal også gis anledning til å uttale seg.
- Kommunalsjef for Oppvekst og levekår fatter vedtaket.

4.2 Vedtaket er underlagt reglene i forvaltningslovens kapittel IV-VI, og kan påklages til Statsforvalteren, jf. opplæringsloven § 15-2.

4.3 Oppvekstadministrasjonen etterser om barnet møter på skolen. Dersom barnet ikke møter, må rektor ved skolen melde saken til barnevernet. Foresatte kan straffes med bøter, jf. opplæringsloven § 2-7.

5. Barn som har fylt 15

Barn som har fylt 15 år, avgjør selv spørsmålet om «valg av utdanning». Barn som har fylt 15 år kan selv velge å avslutte opplæringen gitt av foresatte for å fullføre grunnskolen i den offentlige skolen. Skoleeier, eventuelt rektor ved nærscole, skal innhente samtykke fra eleven.

6. Overgang til videregående opplæring

Barnet har ikke rett til, og gis ikke, ordinært vitnemål fra grunnskolen.

Oppvekstadministrasjon skal i stedet skrive ut en dokumentasjon om at grunnskolen er fullført. Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har rett til tre års fulltid videregående opplæring, jf. opplæringsloven § 5-1. Ved inntak til videregående skole vil ungdom som har hatt privat hjemmeundervisning bli tatt inn på individuelt grunnlag (Forskrift til opplæringsloven § 4-20.)

Vedlegg 1: Mal for invitasjon til første samtale

Navn/adresse foresatte

Unntatt offentligheten ihht

Dato:

Privat hjemmeundervisning – navn på elev

Undertegnede har den ... mottatt informasjon om privat hjemmeundervisning for (navn på barnet) f. nr ...

Retten til privat hjemmeundervisning er forankret i menneskerettighetskonvensjoner og er slått fast i Opplæringsloven § 2-2 om «privat grunnskoleopplæringen i heimen». Privat hjemmeundervisning er i utgangspunktet omfattet av de samme lovreglene og forskriftene om opplæringens formål og innhold som opplæringen i offentlig grunnskole.

Etter opplæringsloven § 22-5 har kommunen både en rett og en plikt til å føre tilsyn/ kontroll av opplæringen. Dette tilsynet skal gjennomføres på en slik måte at kommunen ser til at barnet får den «tilsvarende undervisningen» han/hun har rett til. Det er rådgiver i Oppvekstadministrasjon, undertegnede (navn på rådgiver), som vil utføre dette tilsynet.

Kommunens første tilsyn vil omfatte en orientering av rundskriv Udir – 5 – 2013, og en samtale om mål, innhold og planer for opplæringen av (navn på barnet). I samarbeid med dere ønsker vi også å legge en plan for videre tilsyn. Det er ønskelig at (navn på barnet) er tilstede til denne samtalen. Det foreslås at dette tilsynet finner sted ... klokken ... på hjemmeadressen/offentlig bygg. Fint om dere kan bekrefte om datoen passer på mail til undertegnede.

Med vennlig hilsen ....

Vedlegg 2: Mal for oppstartssamtale

Gjennomføringsplan for tilsyn ved privat hjemmeundervisning

Forankring: Det vises til kommunal rutine for tilsyn ved privat hjemmeundervisning. Denne skal sikre at kommunen fører tilsyn med elever som får privat hjemmeundervisning.

Navn:		Adresse:	Telefon:
Navn elev:	F.dato:		
Navn foresatte:			
Navn foresatte:			
Skoleeier har gått gjennom rundskriv Udir – 5 – 2013 og sikret at foresatte er gjort kjent med innholdet. Dato:			
Bakgrunn for valg av hjemmeundervisning:			
Planer for gjennomføringen (mål, innhold og planer):			
Avtale for datoer og sted for kommende tilsyn:			
Avtale for særskilte prøver. Eventuelt skole koblet på.			
Annet:			
Underskrift foresatte:		Underskrift skoleeier:	Underskrift skole:

Vedlegg 3: Retningsgivende temaer og spørsmål for samtaler med foresatte

Tema:	Spørsmål:
<p>Foresatte følger læreplanverket og sørger for at eleven oppnår kompetansemålene i de ulike fagene.</p>	<p>-Hvem er ansvarlig for opplæringen hjemme?</p> <p>-Hvordan foregår opplæringen?</p> <p>-Hvordan sikrer dere at læreplanen følges i alle fagene? Planer, læremidler, læringsstrategier, grunnleggende ferdigheter, sosial kompetanse m.m.</p> <p>-Deltar eleven på aktiviteter som idrett, kulturskolen eller liknende?</p>
<p>Opplæringen er tilpasset barnets evner og forutsetninger i tråd med opplæringsloven § 11-1.</p>	<p>-Hvordan tilpasses undervisningen hjemme (alder, progresjon, mestring)?</p>
<p>Foresattes vurdering av hjemmeundervisningen og elevens utvikling.</p>	<p>Er eleven på forventet nivå? Hvilke utfordringer møter dere? Hva er videre målsettinger og planer for å nå dem?</p>
<p>Språk og språkopplæring (ved annet morsmål enn norsk)</p>	<p>Hvem står ansvarlig for norskopplæringen og hva er innholdet i opplæringen? Hvilke anledninger og arenaer har barna for å snakke norsk – snakker de med norske barn?</p>

Vedlegg 4: Retningsgivende temaer og spørsmål for samtaler med elev

Tema:	Spørsmål:
Oppfølging av læreplan og undervisning (fag)	-Hva liker/ hvilke fag liker du best å jobbe med? -Er det noe/ noen fag du synes er vanskelig?
Om egen læringssituasjon	-Hva gjør du når noe blir vanskelig? -Hvordan lærer du best? -Fortell hvordan du jobber i f.eks. norsk, matematikk, engelsk. -Hvem hjelper deg? -Gjerne forberedt: Kan du vise fram/ fortelle om et arbeid du har gjort?
Språk og språkopplæring	-Hvordan lærer du språk? -Fortell fra en bok du har lest.
Interesser, fritid og lek	-Hva liker du best å gjøre? -Har du noen å være sammen med?
Hjemmeskole	-Hva er det beste ved å ha hjemmeskole? -Hva liker du minst ved å ha hjemmeskole?

Vedlegg 5 Mal for Rapport

Navn/adresse foresatte

Unntatt offentligheten ihht

Dato:

Rapport fra tilsyn av privat hjemmeundervisning – navn på elev

Tilstede:

Råde kommune Oppvekst ved .... gjennomførte tilsyn med privat hjemmeundervisning (dato og sted).

Kort referat fra tilsynet.

Privat hjemmeundervisning er regulert av opplæringsloven § 22-5. Bruk av lova for privat opplæring i heimen, og sees i sammenheng med § 2-1 om tilsvarende opplæring. Det vil si at den private hjemmeundervisningen skal tilsvare den som blir gitt i offentlig grunnskole. Det er et krav om at læreplanverket skal følges, og at barnet får en tilpasset opplæring.

Tilsynet vurderer at eleven får hjemmeundervisning i tråd med lov og forskrift jfr. over:

Ja	Nei

Dato for nytt tilsyn:

Mvh

